

NR. 2

JAARGANG 15

APRIL 2003

OPEN RAMEN

Let op!! Forumdiscussies over 'Community Care' en Openbaar Vervoer in Theater Achterom

De fractie in actie...2

'Community Care': De kunst van het samenbinden? - Herman van Dijk...3

Denken over Openbaar Vervoer moet anders - Jan Rensen...5

Gepolder van de Gijsbrecht tot Bagdad - Dik Verkuil...9

Bedankt Pim! De wederopstanding van de PvdA - Dik Verkuil..10

Berufsverbot treft fractie-assistent - Huub Maureau..14

Hoofdredacteur gezocht - Dik Verkuil..15

Vier verkiezingen in een jaar - Sjef Coenen..18

Uitnodiging 'Community Care'

*Tijd: 6 mei 20:00 uur
(zaal open 19:30)
Plaats: Theater Achterom
Eemnesserweg 7a*

Het welzijnswerk in Hilversum is volop in beweging. Eén van de speerpunten is "Community Care", in het nederlands wel vertaald als "de Zorgzame Samenleving".

Het is echter maar zeer de vraag of deze Nederlandse vertaling wel een volledige weergave is van het begrip Community Care; misschien ontbreken er wel wezenlijke elementen.

Daarom willen wij op dinsdag 6 mei samen met u discussieren over de vraag:

Is Community Care meer dan Bouwen op Buurten? Zie ook het artikel op pagina 3.

Om hier een antwoord op te vinden zal onder de bezielende leiding van de heer Piet Driest, werkzaam bij het Nederlands Instituut Zorg en Welzijn (NIZW), een forumdiscussie plaatsvinden.

De volgende personen zullen hun visie naar voren brengen:

Ad Otjes – SIS

Willy Kuppens – Versa

Kees Wijnbeek – Sherpa

Hette Zijlstra – PvdA Noord Holland

Henny Borstlap – PvdA Hilversum

En natuurlijk bent u van harte uitgenodigd aan deze discussie deel te nemen.

Meer weten? Bel Herman van Dijk 6852453

Uitnodiging Openbaar vervoer

*Tijd: 27 mei 20:00 uur
(zaal open 19:30)
Plaats: Theater Achterom
Eemnesserweg 7a*

Op dinsdag 27 mei is er een forumdiscussie over de toekomst van het openbaar vervoer in Hilversum en de regio. De PvdA-Hilversum heeft een aantal deskundigen en verantwoordelijke politici uitgenodigd aan de discussie deel te nemen. Wie in het forum zitting zullen nemen zal in de tweede week van mei bekend worden gemaakt. Een deelnemer is nu al bekend:

Sharon Dijksma

Nieuws daarover en over de andere forumleden vindt u natuurlijk op onze website www.pvdahilversum.nl en in de plaatselijke pers.

Ook kunt u een (leeg) mailtje sturen naar OV@PvdAHilversum.nl waarna u per mail nog eens een definitieve uitnodiging ontvangt met alle informatie.

Zie voor meer informatie ook het artikel op pagina 5.

***DE FRACTIE IN ACTIE:
COMMUNITY CARE
OPENBAAR VERVOER***

Herman van Dijk

Zoals al eens eerder gemeld vindt er in Hilversum een kleine revolutie plaats in welzijnswerk waar wij als PvdA toch een beetje de motor van zijn. Ik doel hierop de door Henny ingeslagen weg rondom de thema's Woon zorg zones en Community Care. Zeker dit laatste thema is een thema waar een ieder zo zijn eigen idee bij heeft.

Community care staat mijn inziens voor een begrip, dat mij het gevoel geeft van samenbinden, zorg hebben voor elkaar en een zekere tolerantie. Het sluit ook aan bij de initiatieven die er al zijn in het land. Een daarvan is *De buurt voor alle leeftijden*. Dit initiatief betekent investeren in de sociale relaties (het sociaal cement) van de wijk, deze te versterken en te bundelen, en waar nodig nieuwe aanpakken te ontwikkelen.

Waar het uiteindelijk allemaal om draait is mensen bij elkaar brengen. Om nieuwe combinaties van mensen en organisaties. Niet als het te laat is, als het kalf verdronken is, maar preventief, als er nog

ruimte is voor openheid en creativiteit. Toch is hiermee niet alles gezegd. Dit soort initiatieven *De buurt voor alle leeftijden* is geen Haarlemmer olie. Ik sta een aanpak voor die verder gaat. Soms wordt dit wel de vermaatschappelijking van de zorg genoemd. Dit betekent dat ook mensen met een "vlekje", bijvoorbeeld geestelijk gehandicapten of (ex)psychiatrische patiënten recht hebben om ook buurtbewoner te zijn. Te vaak merk ik dat deze mensen toch nog als outcast behandeld worden. Ze wonen dan wel in een wijk, maar qua contacten maakt het niet veel uit of op een eiland zit of middenin een buurt.

Afgezien van het nogal oppervlakkige contact bijvoorbeeld in de supermarkt, komen buurtbewoners elkaar niet meer tegen. Ze ontmoeten elkaar niet; ze kennen elkaar niet. Ze bestaan als het ware niet voor elkaar. Je zou natuurlijk kunnen zeggen: prima toch, dan hebben ze ook geen last van elkaar. Maar afgezien van het feit dat dat niet waar is, lijkt mij zo'n opvatting toch iets te gemakkelijk en cynisch. Sociaal beleid zou geen reparatiebeleid moeten zijn, maar

voorwaarden moeten scheppen als ze nog iets voor elkaar kunnen betekenen.

Daarmee zijn we aangekomen bij huidige praktijk van het welzijnswerk, allerlei sectoren en systemen die toch nog heel sterk vanuit het eigen aanbod naar de sociale werkelijkheid kijken. Hier kan Community Care een verandering in brengen de eilanden die er nu zijn, te denken valt aan, tienerwerk, jongerenwerk, ouderenwerk en de bijbehorende accommodaties te verbinden. Mensen laten zich immers ook steeds minder in hokjes duwen. Steeds meer mensen willen daar uitbreken, willen shoppen, bepalen zelf wat goed voor hun is.

Deze diversiteit, pluriformiteit van een buurt, brengt zowel bedreigingen als kansen voor de sociale samenhang in de wijk. Diversiteit is bedreigend, als de angst voor het andere, voor het onbekende, overheerst. Maar diversiteit kan ook kansen bieden, omdat mensen met verschillende achtergronden iets van elkaar kunnen leren. We moeten er echter wel voor zorgen dat deze buurtgenoten elkaar ook kunnen ontmoeten, dat de kloof die er

COMMUNITY CARE: DE KUNST VAN HET SAMENBINDEN?

kennelijk nu nog is overbrugd wordt.

Om dit alles te bereiken is tijd nodig, er wordt namelijk nogal wat gevraagd van de verschillende partijen, een aantal zekerheden worden met begrippen als Community Care teniet gedaan. Oude zekerheden bestaan niet meer en huidige grenzen tussen instellingen/doelgroepen vervagen. Dit is voor alle betrokkenen, politiek en instellingen, een spannend proces waarbij het einddoel wel vaststaat namelijk Community Care maar waarbij de weg er naartoe nog niet.

Om een eerste stap te doen op deze weg hebben wij een forumdiscussie georganiseerd op 6 mei om 20.00 uur in het theater Achterom. Op deze avond willen wij samen met u wat dieper ingaan op het begrip Community Care en dan meer in het bijzonder op Community Care en de "vermaatschappeling van de zorg". Hiervoor is een forum aanwezig wat bestaat uit 2 welzijnsinstellingen in Hilversum (SIS en VERSA), de politiek (lokaal en provinciaal) en SHERPA (voorheen Eemeroord). Het thema zal zijn "Is Community Care meer dan bouwen op buurtgenoten"

Jan Rensen

Bij de meeste discussies over de kwaliteit van het openbaar vervoer speelt snelheid een belangrijke rol. Ook in Hilversum waar met de herinrichtingsplannen voor de Buitenring Oost opnieuw een HOV-traject in beeld komt. Maar snelheid is een relatief begrip. Een bus of tram kan misschien wel sneller van halte A naar halte B worden geleid, maar als die haltes ver van de woning of bestemming afliggen, schiet de reiziger daar niet zoveel mee op. Niet de snelheid van het voertuig maar de snelheid van de reiziger moet prioriteit krijgen. En daarmee openen we een heel andere discussie met heel andere mogelijkheden.

Wil het openbaar vervoer de reiziger uit de auto krijgen dan zal niet de snelheid van het vervoermiddel omhoog moeten, maar moet de reistijd van deur naar deur korter.

Naar de HOV-baan-oost-varianten moeten nog allerlei studies plaatsvinden. Maar laten we eens terugkijken naar de oude route van NS-Station Sportpark

naar NS-Station Noord. Dankzij de vrije baan kon elke bus daar ruim twee minuten winst boeken. Maar voor veel werknemers van het Mediapark of het Arenapark betekende dat nog eens tien tot vijftien minuten lopen. Tel daar ook nog eens bij de tijd die ze nodig hebben om bij hun opstaphalte te komen, plus de weliswaar ietsje kortere tijd die ze in de bus moeten zitten. Vergelijk de uitkomst van die som dan eens met de tijd die ze voor diezelfde reis per auto nodig hebben. Dan wint de auto dik.

Bovendien kan de automobilist vertrekken op een tijdstip dat hem- of haarzelf het beste uitkomt. Even nog een kop koffie leegdrinken, een bijna vergeten map in de tas doen? Een automobilist corrigeert het zonodig met een extra dot gas. De OV-reiziger staat een half uur of langer vergeefs bij de deur de bus net gepasseerde halte.

In druk bevolkte gebieden vervalt dat laatste argument. Een dot gas geven biedt daar geen soelaas, en tram of metro rijden er om de paar minuten. Maar het Gooi is geen druk bevolkt gebied. Het reizigersaanbod is vooralsnog te laag om een netwerk van bussen of

trams in een metrodienstregeling rendabel te laten rondrijden. Bovendien zouden we dan alsnog trambanen of iets dergelijks moeten aanleggen, en veel meer dan het rondje Gooi dat nu op gedoemde tekentafels staat. Het Gooi vraagt dus een andere oplossing.

Om reizigers snel van A naar B te brengen rijden bussen niet van halte naar halte maar van opstapplaats naar bestemming.

Een van de onderdelen die een HOV-lijn tijdswinst bezorgt is het geringe aantal haltes. Zoals we al zagen levert dat de reiziger vaak juist een langere reistijd op. In de klassieke busdiensten zijn de wandeltijden korter door het groot aantal haltes, kris en kras verspreid. Maar dat bezorgt de reiziger weer tijdverlies omdat de bus zich door wijken en dorpen slingert, niet zelden ook nog eens onnodig omdat bij menige halte niemand hoeft op te stappen en niemand wil uitstappen.

Zou het niet mooi zijn als we - net als met de auto - praktisch voor de deur zouden kunnen instappen? Dat zo ongeveer

DENKEN OVER OPENBAAR VERVOER MOET ANDERS

op elke straathoek een praatpaal staat waar je op een knop hoeft te drukken en in een mum van een tijd komt er een bus aanrijden? En dat de bus zich niet bekommert om de haltes waar toch niemand staat en dus lekker een wijk of dorp voorbij kan rijden?

In een tijd van computers, satellieten en chipkaarten moeten daar oplossingen voor bedacht kunnen worden. Oplossingen die ongetwijfeld een fikse investering vragen (hoewel: de elektronica wordt alsmaar goedkoper) maar die vervolgens bijdragen aan snelle, op maat gesneden OV-diensten met bovendien veel comfort en hoge service.

Laten we eens zo'n model schetsen voor de Hilversumse stadsdienst.

Binnen niet al te lange tijd zal de huidige strippenkaart worden vervangen door een soort chipknip (of kan je alleen nog maar betalen met de bestaande chipknip). Net als de strippenkaart stop je die bij het instappen in een apparaat en je kaartje is betaald.

Wij willen die 'stempelautomaten' echter niet in de bus maar bij een groot aantal mogelijke opstaphaltes overal verspreid in de stad.

Niet de dienstregeling maar de passagier bepaalt wanneer er een bus rijdt.

Wie met de bus mee wil steekt zijn pas in het apparaat en bestelt daarmee een rit, de kosten worden meteen van het tegoed afgetrokken (daarmee voorkomen we grappenmakers) en enkele minuten later al komt er een busje voorrijden.

Want door de stad is over hoofdwegen een aantal vaste busroutes uitgezet. Bijvoorbeeld met het NS-station als middelpunt over de binnenring, een uitgaande radiaal, een stukje buitenring en

via een inkomende radiaal terug naar het station. Routes die zonder omweg in pakweg een minuut of tien zijn af te leggen. Daarmee wordt de stad in een aantal 'taartpunten' verdeeld waaromheen bussen cirkelen.

Zodra iemand met zijn chipkaart een bus bestelt wordt dat via GPS (Ground Position System) naar een centrale computer doorgegeven die via dezelfde GPS meteen ziet welke bus het dichtst bij de halte is. Die chauffeur krijgt op een schermpje meteen het signaal de vaste route te verlaten om bij de betreffende halte de passagier op te halen, en keert vervolgens via de kortste weg terug naar buitenring of radiaal om zijn weg voort te zetten. Of heeft inmiddels via de computer een nieuwe opdracht gekregen voor een volgende passagier. Waarna meteen weer de snelste route terug naar de busterminal bij het station wordt opgezocht. De diensten moeten worden uitgevoerd door relatief kleine bussen, die snel en makkelijk door de stad manoeuvreren en milieuvriendelijk zijn. En die bovendien op een goed moment vol zijn, zodat bij topdrukke een chauffeur niet van de ene naar de andere halte gestuurd blijft worden. Bij drukte wordt simpelweg een groter aantal busjes ingezet, die zodra ze vol zijn direct terugkeren naar de terminal. De computer weet dat natuurlijk en stuurt bij een nieuwe aanvraag een ander busje naar de opstapplaats.

Bij geringe drukte rijden er vanzelf veel minder busjes, die zelfs op momenten dat er helemaal geen aanvraag is op strategische plaatsen in de route kunnen stilstaan. Hoeveel busjes op welke momenten van de dag waar moeten worden ingeroosterd, dat kristalliseert zich na een korte periode vanzelf uit. De gebruiker bepaalt aantal en frequentie, niet langer de dienstregeling.

*In weer en wind op ver-
voer wachten is verleden
tijd. En geen problemen
meer met de 'bejaarden-
taxi'.*

Nu stapt een reiziger door-
gaans niet alleen in, maar ook
uit een bus. Het vraagt niet
eens zo heel veel fantasie om
ook dat soepel en flexibel door
de computer te laten regelen.
De reiziger geeft, als hij zijn rit
bestelt, meteen zijn bestem-
ming aan. Bijvoorbeeld heel
simpel door op een elektroni-
sche kaart van Hilversum de
gewenste bestemming in te
toetsen. De computer slaat dat
op, samen met het elektronisch
kenmerk van de betreffende
chipknip. Bij het instappen
wordt de pas nog eens in een
apparaatje gestopt. De com-
puter weet dan dat de betref-
fende passagier in de bus zit.
Op de terminal kan worden
overgestapt op de buslijn die
de taartpunt bedient waar-
binnen de bestemming ligt.
Ook daar wordt de chip bij
het instappen in een apparaat
gestopt. De computer herkent
de passagier weer en geeft nu
op het scherm van de chauf-
feur aan waar hij van zijn
basisroute moet afwijken. Als
de plaats van bestemming bin-

nen de taartpunt ligt waarin
ook wordt opgestapt, wordt
dat natuurlijk meteen naar
datzelfde busje doorgegeven.
De chauffeur werkt keurig
de opdrachten af die op zijn
schermje staan, of daar nou
moet worden in- of uitgestapt.
De apparaten waarin de chip-
knip geschoven moet worden
om een bus te bestellen kun-
nen natuurlijk buiten onder
een abri staan, maar evengoed
in de hal van het ziekenhuis of
een bejaardencentrum. Ou-
deren of zwakkeren hoeven
daardoor niet naar een halte
te lopen om in regen en wind
de bus af te wachten, maar die
bus stopt een paar minuten
nadat hij is besteld vlak voor
de deur. Bijna even goed als de
dure en lang niet altijd vlek-
keloos functionerende bejaar-
dentaxi.

Het aantal oproepplaatsen kan
in theorie overigens niet groot
genoeg zijn. Hoe minder de
reiziger moet lopen hoe beter,
en met name in topdrukte
raakt een busje binnen een
kleiner gebied vol en kan dus
sneller terug naar de terminal.

*Een vervoersorganisatie
die durft te innoveren is
ook in staat oplossingen
aan te dragen en kan*

*straks wel eens voorop
lopen in de markt.*

Natuurlijk, het zijn maar
gedachten. Er moet nog veel
worden uitgewerkt. Tal van
varianten zijn mogelijk. Die
routes bijvoorbeeld. Moeten
de taartpunten elkaar wel of
niet overlappen? Extra rou-
tes zouden vanaf het station
non-stop naar Mediapark en
Arenapark kunnen gaan, waar
ze een rondje langs de be-
drijven maken. Misschien een
directe lijn tussen station en
Kerkelanden, of misschien wel
Kerkelanden - Ziekenhuis? Zou
de busterterminal niet beter op
de Groest gesitueerd zijn, of bij
de Kerkbrink? In technische zin
zijn er wellicht nog slimmere
varianten denkbaar. Maar dat
zijn allemaal vragen die studies
kunnen beantwoorden.

In regionale zin moet op een
andere schaal worden gewerkt.
Maar met een beetje fantasie
liggen ook daar varianten voor
het oprapen. Het grote voor-
deel van dit variabele systeem
is ook dat de lastige verkno-
ping van woon-werkverkeer en
sociaal verkeer zichzelf ont-
wart. Het grootste probleem
worden waarschijnlijk de
onregelmatige werktijden voor
chauffeurs. Maar ook daar

moet wat op te vinden zijn.

Waar het ons in eerste instantie om draait is dat het denken over openbaar vervoer drastisch over een andere boeg wordt gegooid. Want of we bus- sen nou over de bestaande weg of over een HOV- baan sturen, in de huidige systematiek blijft de dienstregeling de passagier zijn wil opleggen. En juist daarmee krijgen we de individueel ingestelde automobilist nooit uit zijn eigen karretje.

Dik Verkuil

Op een grauwe februaridag had ik een treurige ervaring. Fietsend over de Gijsbrecht zag ik dat de majestueuze bomen die de straat sinds mensengeugenis omzoomden waren gekapt. Er stonden nog slechts stompjes, die niet meer in staat waren de gevelrij daarachter aan het oog te onttrekken. Pas nu viel me op hoe akelig die gevelrij was; de Gijsbrecht leek ineens op een doorgaande straat in een armzalig Engels provinciestadje. Weemoed overviel me, en ik dacht dat dit dus het resultaat was van onze politieke cultuur, waarin we het ieder naar de zin willen maken. Jarenlang getouwtrek had opgeleverd dat de winkeliers en automobilisten hun tweerichtingsverkeer houden en de fietsers hun vrij liggende fietspaden krijgen. Iedereen blij. Alleen degenen die hun mond niet open kunnen doen, in dit geval de bomen, zijn de dupe. Hier was ook mijn partij verantwoordelijk voor. Hiermee was ook ik als afdelingsbestuurder vorig jaar akkoord gegaan. Want tja, er moest nu eenmaal een college komen. Nu kwam mijn spijt te laat. Een traan prikte achter mijn ogen.

Het is te gek voor woorden, maar dit minidrama doet me meer dan het mondiale drama dat zich afspeelt in Irak. Ik denk dat ik niet de enige ben. Het zal ook gelden voor onze landelijke politici. Hoe zouden ze anders tot de absurde formulering kunnen komen dat Nederland de oorlog in Irak "politiek, maar niet militair" steunt, en VN-resolutie 1441 beschouwt als "de feitelijke grondslag" daarvan. Dat kan toch alleen als ze het gepolder belangrijker vinden dan de zaak zelf? Er moet nu eenmaal een kabinet komen.

Toch begrijp ik Wouter Bos wel. Het lijkt mij volstrekt redelijk om van tevoren tegen deze oorlog te zijn, maar de Amerikanen, nu hij eenmaal is begonnen, te steunen. Aan het Amerikaanse optreden zitten tal van kwalijke en riskante aspecten, maar één aspect is ongetwijfeld ook dat de grootste democratie ter wereld Irak bevrijdt van een van de grootste tirannen ter wereld. In zo'n strijd kan de sociaal-democratie niet neutraal blijven. Het was mijns inziens dan ook een schande geweest als Wouter Bos op zaterdag 22 maart in Amsterdam tegen de oorlog was gaan demonstreren.

Reactie

Als vanzelf moest ik na de woorden van Dik aan J.C. Bloem denken:

Natuur is voor tevreden en of legen.

En dan: wat is natuur nog in dit land?

Een stukje bos, ter grootte van een krant...

Geef mij de de grauwe, stedelijke wegen.....

Alles is veel voor wie niet veel verwacht....

Maar een dergelijk standpunt haalt natuurlijk geen meerderheden. Wij willen meer van het leven. Vandaar Dik dat er 40 nieuwe platanen worden aangeplant. De oude bomen waren deels niet te herplanten deels te zwaar beschadigd door parkeerders. Ook bij eenrichtingsverkeer hadden we deze beslissing moeten nemen. En je hebt gelijk, die gevels zijn wel erg lelijk, misschien doen die winkeliers daar nu eens wat aan.

Sjef Coenen

GEPOLDER VAN DE GIJSBRECHT TOT BAGDAD

Dik Verkuil

Sinds 1 januari 2002 heeft onze afdeling 72 nieuwe leden mogen inschrijven, waardoor het ledental voor het eerst in vele jaren is gestegen. Begin maart zaten we op 348. Vanwaar deze trendbreuk? Een kleine telefonische ronde (voor de breuk in de formatie) onder de nieuwe leden bevestigt dat we het vooral aan Pim Fortuyn te danken hebben.

Bovenmodaal

Uit ledenlijst heb ik vijf willekeurige nieuwe namen gebeld. Het is natuurlijk de vraag hoe representatief die zijn, maar enkele kenmerken springen duidelijk in het oog. In de eerste plaats lijkt de leeftijdsverdeling van de nieuwe leden behoorlijk gemiddeld, geheel anders dan bij het totale ledenbestand, waarin zestig procent ouder is dan 50 jaar, en ruim eenderde ouder dan 60. De vijf gebelde nieuwe leden zijn 21, 29, 35, 45 en 55. Dat spoort met de overige data van de nieuwe leden, waar verrassend genoeg ook nog enkele ouderen onder zitten; de oudste is zelfs 82. Verder valt op dat de nieuwkomers hoog zijn opgeleid, een drukke baan hebben en over het algemeen een bovenmodaal inkomen. De jongste geïnterviewde is een aankomend student bedrijfskunde, de anderen zijn bedrijfsmakelaar, projectmanager, interim-manager en grafisch ontwerper. Geen beroepen die sterk op de overheid zijn geïntereerd; geen leraren, ambtenaren, welzijnswerkers of andere beroepsgroepen die de partij sinds de jaren zeventig domineerden. Maar nog interessanter is misschien: wat zijn hun motieven?

Minderwaardig mens

Vier van de vijf gebelde nieuwkomers noemen de beweging van Fortuyn als belangrijkste reden om zich bij de PvdA aan te sluiten.

De bedrijfsmakelaar Allard Welling (29) heeft zich altijd met de PvdA verbonden gevoeld. Hij komt uit een rood nest en heeft nooit anders dan PvdA gestemd, maar zag tot vorig jaar weinig reden daar verder iets mee te doen. Hij dacht dat het in Nederland allemaal op rolletjes liep. Daar kon hij weinig aan bijdragen. De politiek volgde hij ook niet erg intensief. Dat veranderde door de opkomst van Fortuyn en de onthutsende nederlaag van de PvdA op 15 mei. Hij raakte ervan doordrongen dat een minder vrijblijvende houding vereist was. Fortuyn ergerde hem, hij vond hem "veel te kort door de bocht", en het verbaasde hem "dat de meute blind achter hem aanliep". Interimmanager Anne Kooij (45) vindt dat nog veel te voorzichtig geformuleerd. Kooij zag Fortuyn als een groot gevaar. Hij noemt hem een enge man en een minderwaardig mens. Een zieke figuur, van het soort dat hij in zijn werk vaak tegenkomt – als object van coaching. Typerend voor deze mensen noemt hij dat ze voortdurend op anderen afgeven, maar zodra ze zelf kritiek krijgen direct in de slachtofferrol duiken. Fortuyn stond volgens Kooij bovendien voor "de slechte kant van de maatschappij". Egoïsme was zijn leidend beginsel. Dat deze zieke man premier van Nederland dreigde te worden, vond Kooij ronduit gevaarlijk.

Ook Kooij sympathiseerde al lang met de PvdA. In zijn studententijd stemde hij wel eens PSP, maar sindsdien steeds PvdA. In de landelijke politiek was hij sinds de jaren zeventig hevig geïnteresseerd, maar tot vorig jaar overwoog hij nooit om partijlid te worden. Daarvoor was hij te weinig "verenigingsman". "Ik had en heb geen zin om

***BEDANKT PIM!
DE WEDEROPSTANDING
VAN DE PVD A***

in een clubcircuit te komen". Met name "dat gefolder" staat hem tegen.

Mooi Nederland

Voor grafisch ontwerper Kees Bregman geldt hetzelfde. Ook hij vond de opkomst van Fortuyn zo beangstigend dat hij na een kwarteeuw een daad moest stellen. Hij had "nooit gedacht dat het in het mooie democratische Nederland zo grondig fout kon gaan, dat zo'n grote massa zomaar achter een demagoog kon aanlopen." Net als Kooij ziet hij het egoïsme als leidend beginsel van het Fortuynisme. Dat geldt, aldus Bregman, overigens niet alleen voor de LPF, maar voor de hele leefbaarheidsbeweging. "Dat begon hier al in Hilversum met Jan Nagel. Natuurlijk wil iedereen zijn auto voor de deur kunnen parkeren. Maar het is totaal fout dat soort wensen tot uitgangspunt te maken van een politieke beweging. Wat me tegenstaat is het appèl op het directe eigenbelang, de onderbuikgevoelens. De maatschappelijke samenhang en solidariteit worden uit het oog verloren. Dat gaat helemaal in tegen de principes waarmee ik

ben opgegroeid en waarmee Nederland na de oorlog is opgebouwd."

Ook Bregman heeft zijn hele leven gesympathiseerd met de PvdA. Hij komt uit een rood nest, waar de PvdA samen met de VARA en het NVV een drie-eenheid vormde. Van de VARA en de FNV was hij al jaren lid. Van de PvdA wilde hij al twintig jaar lang lid worden, maar "uit gemakzucht" was het daar nooit van gekomen. Tot Fortuyn hem ertoe dwong.

De econome Ingrid Plag (35) heeft van huis uit die band met de PvdA niet. Wel voelt ze vanuit haar werk sympathie voor de PvdA. Plag deed negen jaar lang als medewerker van het Tropeninstituut ontwikkelingswerk. Sinds 1 april werkt ze bij NUON, waar zij betrokken is bij projecten met duurzame energie. Plag heeft altijd PvdA gestemd, behalve op 15 mei. Toen werd het GroenLinks, omdat die partij een krachtiger geluid tegen Fortuyn liet horen. Bovendien vond ze dat de PvdA de problemen die Fortuyn aansneed niet serieus nam. Zelf ervoer ze die problemen niet; ze vindt de binnenlandse problemen in mondiaal perspectief sowieso maar betrekkelijk. Maar kennelijk ervoeren

veel mensen dat anders, en dat had de PvdA serieus moeten nemen. Ook op andere punten schoot de PvdA in haar ogen tekort. Onder paars kwam het sociale gezicht onvoldoende uit de verf, en de kwestie-Van Gijzel onderstreepte dat ook de partijcultuur niet goed was. Toch schrok ze van de afstraffing die de PvdA op 15 mei kreeg. En die schrik was de belangrijkste reden om zich bij de partij aan te sluiten.

Lul eersteklas

Alleen Jesper Hermans (21), verkoper voor Vodafone en aankomend student bestuurskunde, had een ander motief. Voor hem gaf Wouter Bos de doorslag. Hoewel hij nooit anders dan PvdA heeft gestemd, overwoog hij eind vorig jaar zich bij de SP aan te sluiten. De duidelijke socialistische ideologie sprak hem aan, en bovendien was de SP populair onder zijn studerende vrienden. Maar na de eerste verkiezingsdebatten bedacht hij dat deze partij toch wat te extreem was. Toch heeft de opkomst van Fortuyn ook bij hem een grote rol gespeeld. Tot vorig jaar was hij maar matig in politiek geïnteresseerd. Fortuyn

heeft zijn belangstelling pas echt gewekt. Hij vindt dat Fortuyn, hoewel "een lul eerste klas", zeker verdiensten had. "Hij liet zien dat de politiek rekening moet houden met de gevoelens in de maatschappij. Het is een hele goeie zaak dat hij de kwestie van de buitenlanders bespreekbaar maakte. En het is goed dat hij het minder slimme deel van Nederland weer bij de politiek betrokken heeft. Ik had graag meer van hem gezien"

Over de standpunten van Fortuyn heeft hij geen uitgesproken mening. Hij vermoedt dat Fortuyn er zelf nauwelijks in geloofde. "Ik herken, omdat ik er zelf ook een ben, in Fortuyn de verkoper. Hij meende niet echt serieus wat hij zei."

Sterk en sociaal

De vijf nieuwkomers zijn eensgezind in wat hen aantrekt in de PvdA. Dat is vooral het sociale gezicht. Jesper Hermans ziet de PvdA als garantie voor een sociale samenleving, "en die mag best wat kosten". Allard Welling herkent zich in de leus "sterk en sociaal", Kees Bregman vindt dat de PvdA voor alles een waarborg moet zijn voor de zwakken en voor de samenhang in de maatschappij, en ook Ingrid Plag noemt het sociale karakter van de PvdA als eerste als haar wordt gevraagd waarom de partij haar aantrekt. Anne Kooij beschrijft het wat filosofischer. Hij stelt dat de PvdA aansluit bij zijn overtuiging dat de mens vooral tot taak heeft invulling te geven aan zijn individuele en collectieve verantwoordelijkheid. "De mens is er niet om te genieten, maar om verantwoordelijkheid te nemen. Dat probeer ik in mijn werk te benadrukken, en dat moet ook in de politiek centraal staan".

Alle ondervraagden vinden dat de PvdA wordt vertegenwoordigd door capabele mensen. Ingrid

Plag noemt de kwaliteit van de PvdA-bestuurders na het sociale gezicht als tweede motief om zich met de PvdA verbonden te voelen. Anne Kooij benadrukt dat politiek talent "breed in de PvdA aanwezig is". En ook Jesper Hermans vindt de PvdA een partij met "veel goede mensen". De beste was, zo is de algemene opintie, Wim Kok. "Een echte leider." "Een inspirerende figuur". "Een vader des vaderlands", zo zijn de kwalificaties. Wel vindt Kees Bregman dat juist om die reden het eigene van de PvdA wat in het gedrang kwam.

Achterkamer

De nieuwe leden herkennen zich niet of nauwelijks in de kritiek op de 'oude PvdA'. Melkert vinden ze weliswaar een weinig aansprekende figuur, maar over het algemeen is hun oordeel dat de PvdA het onder paars wel goed deed. Ook Ingrid Plag, die nog de meeste kritiek heeft, herkent zich niet in het gefulmineer tegen de achterkamertjespolitiek. De teloorgang van de LPF laat volgens haar zien wat die kritiek waard was. Het is nu eenmaal nodig dingen achter de schermen te regelen om iets voor elkaar te krijgen. Kees Bregman erkent dat de PvdA, net als alle andere partijen, te bureaucratisch was, maar ook hij vindt dat de kritiek op het gesloten karakter van de oude politiek zwaar overdreven. Allard Welling meent dat de zaken onder paars over het algemeen in redelijkheid werden geregeld. Anders dan toen de LPF erbij kwam, had Nederland een voortvarend bestuur en rolden de politici niet voortdurend vechtend over straat. En Anne Kooij noemt zich een aanhanger van paars. Van hem had paars nog wel tien jaar door mogen regeren. Over de vernieuwing van de PvdA zijn de meningen verdeeld. Ingrid Plag vindt dat de PvdA er na

15 mei duidelijk op vooruit is gegaan en ziet in Wouter Bos als de exponent daarvan. Maar Anne Kooij heeft weinig vertrouwen in de nieuwe leider. Voor hem was de directe aanleiding om zich bij de PvdA aan te sluiten zelfs dat hij wilde helpen voorkomen dat Bos partijleider werd. Bos' optreden in een televisieprogramma waarin een crisissituatie werd gesimuleerd had hem ervan overtuigd dat Bos een zwakke figuur was, zonder veel leidinggevende capaciteiten. Bij de interne verkiezingen voor het leiderschap wilde hij daarom op Klaas de Vries stemmen, maar helaas: zijn aanmelding kwam te laat om mee te kunnen doen. Hij erkent dat Bos het in de verkiezingscampagne goed gedaan heeft, maar houdt zijn hart vast over de formatie. Hij vraagt zich zeer af of Bos wel tegen het CDA bestand is.

Scheten in een netje

Alle nieuwkomers zien regeren met het CDA als een noodzakelijk kwaad. De PvdA heeft in hun ogen geen andere keuze, en daarom is Bos gedwongen concessies te doen - zelfs op een principieel punt als Irak. Op Anne Kooij na wijzen ze de

aanval op Irak nadrukkelijk af en vinden ze dat Bos te makkelijk overstag is gegaan. Maar uiteindelijk, zo erkennen ze, zat er niets anders op. Kooij vindt dat Bos in de kwestie-Irak glibberig opereerde, maar is het inhoudelijk wel met het eens. Hij noemt de oorlog een moreel dilemma. Het is goed dat de tirannie van Saddam wordt opgeruimd, maar hij vertrouwt vooral de klik rond Bush niet.

Hoewel allen ervan doordrongen zijn dat CDA en PvdA tot elkaar zijn veroordeeld, hebben ze met de nieuwe coalitiepartner weinig op. Kooij is het meest uitgesproken in zijn afkeer van de christen-democraten. Hij vindt dat zeven jaar oppositie het CDA nauwelijks veranderd hebben. Volgens hem monopoliseert het CDA de christelijke moraal. Onverteerbaar, noemt hij dat, juist omdat hij zichzelf geïnspireerd weet door een christelijke achtergrond. En nog altijd zijn de christen-democraten in zijn ogen glibberig en onbetrouwbaar – "scheten in een netje", om met Jaap Burger te spreken. Nee, wat hem betreft kunnen we beter regeren met de liberalen – daarvan weet je tenminste wat je eraan hebt.

Speelt ook de lokale politiek een rol voor de nieuwkomers? Geen enkele. Sommigen voelen zich wel bij Hilversum betrokken, maar niemand kan vertellen waar de PvdA hier voor staat. Een enkeling wil er wel wat meer van weten, maar om nou zelf in de lokale politiek actief te worden: nou, nee. Gelukkig is er ook goed nieuws: uit deze reacties blijkt zonneklaar dat onze fractie zich bij het bepalen van haar politieke koers niet langer druk hoeft te maken om de beeldvorming

Huub Maureau

Ruim een jaar na mijn entree in de Hilversumse gemeentepolitiek heb ik fractievoorzitter Hans Haselager moeten bellen met de mededeling dat ik er alweer een punt achter zet. Zo'n mededeling doe je niet zomaar, maar een rel of een diepgaand meningsverschil zit er niet achter. Wat was het geval?

Volgens Hans ben ik getroffen door een 'Berufsverbot', en daar heeft het op het eerste gezicht ook wel iets van weg. Mijn werk op de nieuwsredactie van NOS-Teletekst neemt enigszins een nieuwe wending, met een parttime overstap naar de gezamenlijke Haagse redactie van NOS-radio en -televisie. Dat betekent dat ik grofweg de helft van mijn tijd ga doorbrengen in Den Haag, om voor Teletekst het parlementaire nieuws te volgen. Op mijn werk deed zich vervolgens de vraag voor of politieke berichtgeving zich verdraagt met openlijke politieke activiteiten. Die vraag betrof niet alleen mij, maar ook Dik Verkuil.

De kwestie van het bekennen van politieke kleur tegenover het principe van vrije, onafhankelijke journalistieke berichtgeving is, zeker na de opkomst van het fenomeen Pim Fortuyn, weer onderwerp van gesprek geworden binnen de NOS. In dat licht moet ook de recente discussie op Radio 1 worden gezien over de vraag of journalisten binnen de NOS (te) links zijn. Rondom 6 mei 2002 was de beschuldiging niet van de lucht dat het bij de NOS een linkse troep is, waardoor mede een klimaat was geschapen waarin een politieke moord mogelijk was geworden. Kwam de kogel niet van links? Dat mag in de ogen van velen een belachelijk verwijt zijn, het is wel geuit, en het is onmiskenbaar zo dat op dit punt met name naar de NOS, die betaald wordt uit belastinggeld

en objectieve berichtgeving tot taak heeft, met argusogen wordt gekeken. En dat in veel grotere mate dan vroeger. Want vroeger, zoals Hans Haselager terecht zei, werd er geen punt van gemaakt dat Eric Boshuizen, naast zijn werk als verslaggever voor het Journaal, voor de PvdA in de gemeenteraad van Bussum zat. Waarom zou ik dan niet, zelfs maar als fractie-assistent hand- en spandiensten kunnen verrichten in de Commissie Stad, die voor de insiders toch niet bekend staat om zijn overvloed aan politiek gevoelige onderwerpen, maar eerder a-politiek van aard is. Toch voelde het in februari wat ongemakkelijk toen ik op het congres voor de verkiezingen voor de Provinciale Staten met een PvdA-button op nieuwe collega's van de Haagse redactie tegen het lijf kon lopen. En in m'n nieuwe werk wil ik bovendien zo min mogelijk gehinderd worden door de psychologische druk om extra kritisch op de PvdA te zijn, om aan te tonen hoe onbevooroordeeld ik ben. Het besluit om te stoppen is me weliswaar niet opgelegd, maar veel keus werd me niet gelaten. Het is misschien een hyper-correcte stap, om maar niet de minste schijn van belangenverstremgeling te wekken en de critici van de NOS geen wapen in handen te geven. Mijn vertrek heeft als bijkomend voordeel dat Hans niet langer kan spreken over "m'n jongens" als hij het over de fractie en de fractie-assistenten heeft: Helma Ketelaar is bereid gevonden mijn plaats in de Commissie Stad over te nemen.

BERUFSVERBOT TREFT FRACTIE-ASSISTENT

Dik Verkuil

2002

Oktober

Het kabinet is gevallen, er komen nieuwe verkiezingen en de leiding van mijn redactie heeft besloten dat we weer een speciale verkiezingsite gaan maken: Nederland Kiest. Het vervolg is onvermijdelijk: ik moet als politiek meest betrokken eindredacteur van NOS Online de eindredactie over de site doen. Ik heb er geen zin in, maar a la. De redactieleiding vindt het onbespreekbaar dat een ander de site onder zijn hoede neemt. Ik breng ertegenin dat ik politiek gekleurd ben, maar dat vindt de leiding geen thema. Toch is me vanaf het begin één ding duidelijk: ik moet ervoor zorgen dat de site een beetje naar rechts doorbuigt. Aan niets moet te merken zijn dat ik sympathiseer met de PvdA en dat de meest betrokken redacteurs op 15 mei GroenLinks en SP hebben gestemd. Gelukkig helpt het lot een handje. Herman Heinsbroek gaat zowaar als vaste columnist voor ons optreden, en dat bepaalt voor de buitenwereld vanaf het begin in sterke

mate het beeld. Daarnaast treedt Kaj van der Linde voor ons op als 'spindoctor' en vind ik de rechtse VVD'er Edwin van de Haar bereid met enige regelmaat een beschouwing ten beste te geven. Al snel krijg ik er lol in, en ik schrijf ook heel veel. Af en toe krijg ik te horen dat het wel erg vaak over de PvdA gaat. Dat mag zo zijn, zeg ik, maar dat komt gewoon doordat deze verkiezingen heel erg om de PvdA draaien. Uit mijn beschouwingen is mijn voorkeur niet af te leiden. Niemand spreekt dat tegen. Niets aan de hand, zo lijkt het. Daarom maakt een mailtje waarin een bezoeker vraagt of Dik Verkuil van Nederland Kiest dezelfde is als Dik Verkuil van Open Ramen weinig indruk op me. Achtelooos speel ik het door naar de hoofdredacteur. Hij mag antwoord geven.

2003

*Vrijdag 3 januari,
23.00 uur*

Het eerste tv-debat in deze verkiezingscampagne. Ik kijk thuis, en zie hoe Wouter Bos de andere drie deelnemers wegvaagt. De dienstdoende Teletekstredacteur ziet dat, ver-

moedelijk als een van de weinigen, anders. Zij schrijft dat Bos en Marijnissen het beste voor de dag kwamen. Ik bel om te zeggen dat ik het daar niet helemaal mee eens ben, maar dat ik het verder wel een goed stukje vind. Ik dring er niet op aan het te wijzigen, en zeg er ook maar direct bij dat mijn blik gekleurd is, en ik dus weinig recht van spreken heb. Mijn collega laat het daarom maar zo staan.

*Woensdag 22 januari,
20.55 uur*

In mijn mail zit een verzoek van mijn hoofdredacteur Gio Lippens om op 23 januari over mijn actieve PvdA-lidmaatschap te praten. Aanleiding is het mailtje van de Open Ramen/Nederland Kiestlezer.

*Dinsdag 21 januari,
23.00 uur*

Het slotdebat versla ik zelf voor Teletekst. Dit is lopen op eieren. Omdat de NOS-televisie noch enige andere zendgemachtige een nabeschouwing geeft, is mijn indruk in hoge mate bepalend voor de beeldvorming bij het publiek. Wouter Bos komt niet sterk voor de

HOOFDREDACTEUR GEZOCHT

dag, en ik schrijf dan ook dat hij minder 'danste' dan in eerdere tv-debatten. Mat Herben vliegt enkele malen schandelijk en dom uit de bocht, maar weet ook een aantal keren een punt te maken, en dat laatste schrijf ik dan maar op. Femke Halsema is zonder twijfel de sterkste in dit debat, maar dat schrijf ik slechts voorzichtig onderin in een van de pagina's. Tot het nieuws van dit debat verklaar ik dat Balkenende – die weer heel irritant is – de LPF niet helemaal wil uitsluiten als coalitiepartner.

Dat laatste staat er nog niet op of een boze kijker belt. Waarom die linkse NOS Balkenende weer zwart moet maken? Er is in dit debat zoveel gezegd, en net dat hij de LPF niet uitsluit pik ik eruit. Het is een schande! Ik heb al veel van zulke telefoontjes gehad, en altijd blijf ik redelijk. Maar nu ontplof ik. Agressief kies ik de tegenaanval, en zowaar: de boze beller maakt uiteindelijk beduusd een eind aan het gesprek. Mijn collega's reageren verbaasd. En ik denk: het doet me meer dan ik dacht.

Op de redactie van NOS Online zitten we er klaar voor. Ik heb net vier varianten van de verkiezingsuitslag geschreven, zodat als de exit-poll om 21.00 uur precies bekend wordt, de juiste direct op Teletekst en internet kan worden gezet. Dan wordt mijn aandacht getrokken door Kaj van der Linde, die op Nederland 2 een opzienbarende onthulling doet. Hij vertelt dat hij eind 2001 Pim Fortuyn op het idee heeft gebracht om oorlog te zoeken met de media. Fortuyn moest klagen dat de door linkse journalisten beheerste media hem niet serieus namen en hem niet de kans gaven zijn boodschap te brengen. In Amerika heeft Van der Linde geleerd dat het publiek de media als onderdeel van het linkse establishment ziet en dat het politici helpt daartegen te fulmineren. Dat is

nieuws zeg!, denk ik, en ik probeer er nog snel een Teletekstpagina van te maken. Maar in de twee minuten die ik nog heb, lukt dat niet meer, en later op de avond is er geen ruimte meer voor. Ook in de kranten zie ik het later niet terug.

Donderdag 23 januari,

14.00 uur

Met Duco Bruns en Huub Maureau zit ik bij Gio. Tot mijn verbazing laat die weten dat hij zou willen dat wij overwogen onze PvdA-activiteiten te beëindigen. Huub heeft daar al over nagedacht, en is tot de conclusie gekomen dat zijn werk in de raadsfractie niet verenigbaar is met zijn toekomstige functioneren als politiek redacteur. Duco voelt zich niet erg aangesproken en ik twijfel. Ik heb de laatste maanden wel last gehad van mijn sociaal-democratische achtergrond. Maar het is een illusie te denken dat een politiek redacteur geen politieke sympathieën zou hebben. Je moet als politiek medewerker van de neutrale NOS feiten en meningen gewoon zo goed mogelijk scheiden. Bovendien: ik ben geen politiek medewerker. Vanaf heden ben ik weer gewoon eindredacteur nieuws. En trouwens, wie is Dik Verkuil. Die doet er vergeleken bij Job Frieszo en Ferry Mingelen toch helemaal niet toe. En wat te denken van Piet van Tellingen, een uitgesproken CDA'er die tot kort nota bene hoofdredacteur van het Radio 1 Journaal was. Ja, zegt Gio, maar Piet was als hoofdredacteur niet actief voor het CDA. En het gaat om het principe. Je moet zoveel mogelijk de indruk vermijden dat je vooringenomen bent. En het beëindigen van je politieke activiteiten zou daar zeker bij helpen.

Ik verlaat het gesprek met een onbestemd gevoel: ik weet het gewoon niet. Maar de onthulling van

Kaj van der Linde maakt me ook koppig: voor dat soort vuiligheid ga ik toch niet wijken?

Zaterdag 5 april

Ik weet het nog steeds niet. Nog altijd voel ik weinig om toe te geven aan de rechtse mediatereur van Van der Linde. Maar het lijkt me sowieso goed dat ik na vijf jaar mijn gezichtsbepalende rol bij Open Ramen beëindig. Los van mijn werk zou een andere hoofdredacteur een goede zaak zijn. Maar wie wil me opvolgen? Ik besluit belangstellenden op te roepen. Langs deze weg dan maar. Gezocht: hoofdredacteur voor Open Ramen.

Sjef Coenen

Verleden jaar heb ik twee keer in dit blad iets laten zien van de cijfers achter de stembusuitslag. Bij de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2002 was de conclusie dat we verloren hadden en dat we onze stemmen vooral verloren hadden in de buurten waar we van oudsher bovengemiddeld scoren, in Noord en Oost.

Bij de Tweede Kamerverkiezingen van mei was het beeld voor die buurten iets minder dramatisch, maar het beeld dat we geleidelijk aan een partij worden die in zowat alle buurten even sterk vertegenwoordigd is en niet meer zo sterk oververtegenwoordigd is in de vroegere arbeidersbuurten zette zich door. De interviews met de nieuwe leden illustreren dit.

Wordt deze ontwikkeling nu bevestigd door de twee verkiezingen van 2003, die aanzienlijk succesvoller verliepen dan die van verleden jaar, of keren we weer terug naar oude patronen? Van tevoren zou je dat laatste hebben mogen verwachten. In onze verkiezingscampagne lag weer wat meer nadruk op onze oude sociaal-democratische waarden.

22 januari 2003

Alleen jammer dat we landelijk niet de grootste werden. Verder was er niets aan te merken op de uitslag van de Tweede Kamerverkiezingen. Een perfecte terugkeer na het debacle van mei 2002. Zeker in Hilversum. Hier ter stede werden wij de grootste partij, zelfs ruim groter dan de VVD, en dat in het Gooi. Qua stemmenaantal was deze uitslag in Hilversum redelijk vergelijkbaar met die van 1998. Toen hadden we zelfs nog een paar stemmen meer en scoorden we ook procentueel

beter. Alleen was toen de VVD nog groter. Ook qua verdeling over de wijken zijn de verschillen met 1998 niet indrukwekkend. De ontwikkelingen die zich in 2002 voordeden doen zich inderdaad in beperkte mate weer voor. Maar verreweg de grootste winst boeken we toch weer in de wijken waarin we dat mochten verwachten, in Oost. Alleen de Geuzenbuurt, de Maranathakerkbuurt en Noord blijven iets achter. Bij de Geuzenbuurt en de Maranathakerkbuurt is dat te verklaren uit de relatief hoge score van de LPF. De LPF scoort verder relatief hoog in het centrum, maar dat gaat daar niet te koste van ons. In Noord bevestigt D66 de positie die ze bij de raadsverkiezingen ook al hadden. De ontwikkeling die ik in 2002 schetste zet zich vooralsnog niet verder door.

Wel leveren ook deze verkiezingen voor ons weer lessen op voor de toekomst. Duidelijk is waar we in 2006 de grootste winst kunnen halen en evenzeer duidelijk is in welke richting we het inhoudelijk zullen moeten zoeken.

11 maart 2003

Aan het rooskleurige electorale beeld van 2003 kunnen de Statenverkiezingen weinig afdoen. Weliswaar scoren we iets minder dan landelijk, maar we blijven de grootste in Hilversum. Het verlies dat we lijden, gaat vooral naar GroenLinks. Aan de verdeling over de Hilversumse wijken verandert weinig.

VIER VERKIEZINGEN IN EEN JAAR

redactie: Dik Verkuil, Sjef Coenen, Ton van Oostende

vormgeving: Marijntje van Vilsteren

redactieadres: Wezellaan 27, 1216 EA Hilversum, tel 6400395

bestuur afdeling: Marina Brouwer, voorzitter, Mauritslaan 35, 1211 JZ Hilversum, tel 6281632

Ben Hammer, secretaris, Geuzenweg 12A, 1221 BT Hilversum, tel 6421687

Menno Nieuwenhuize, penningmeester, Boreelstraat 21, 1215 CB Hilversum, tel 6423959

fractievoorzitter: Hans Haselager, Ampèrestraat 28, 1221 GJ Hilversum, tel. 6422101

wethouder: Henny Borstlap, Burg. Schooklaan 12, 1217 LZ Hilversum, tel 7721593

afzender: PvdA afdeling Hilversum, Lorentzweg 141, 1223 HN Hilversum.

Via Internet: homepage van de afd.: <http://www.pvdahilversum.nl>